

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

29 грудня 2015 року

м. Київ

№ 990

**Про затвердження Правил
організації захисту приміщень
уповноважених небанківських фінансових установ України**

Відповідно до статей 7, 15 та 56 Закону України “Про Національний банк України”, з метою забезпечення уповноваженими небанківськими фінансовими установами України захисту здоров’я та життя своїх працівників, належних умов схоронності готівки й інших цінностей Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Правила організації захисту приміщень уповноважених небанківських фінансових установ України (далі – Правила), що додаються.

2. Уповноваженим небанківським фінансовим установам України, які одержали генеральну ліцензію на здійснення валютних операцій в частині переказу коштів та/або діяльності з обміну валют (далі – НФУ), у строк до 01 липня 2016 року забезпечити відповідність захисту приміщень вимогам цих Правил.

3. Департаменту грошового обігу (Зайченко В. П.) довести зміст цієї постанови до відома НФУ та Міністерства внутрішніх справ України для використання в роботі.

4. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Смоля Я. В.

5. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

В. О. Гонтарева

Інд. 50

Правила організації захисту приміщень
уповноважених небанківських фінансових установ України

I. Загальні положення

1. Ці Правила визначають вимоги до захисту приміщень небанківських фінансових установ України для здійснення ними валютних операцій у частині переказу коштів та/або діяльності з обміну валют на підставі генеральної ліцензії, наданої Національним банком України.

2. У цих Правилах поняття вживаються в такому значенні:

1) двері сховища – двері із замком (замками), ригельним механізмом і рамою спеціальної конструкції, призначені для забезпечення доступу до сховища, технічний стан яких підтверджується сертифікатом відповідності вимогам Національного стандарту України ДСТУ EN 1143-1 “Засоби безпечного зберігання. Вимоги, класифікація та методи випробування на тривкість щодо зламування. Частина 1: Сховища, двері сховищ, сейфи та АТМ-сейфи” (далі – ДСТУ 1143-1);

2) інженерно-технічне укріплення – металеві захисні ґрати, кулетривке (ударотривке) скло, металеві ролети тощо. У разі встановлення кулетривкого скла скло і рама повинні мати сертифікати відповідності вимогам національних стандартів України ДСТУ 4546 “Скло в будівництві. Захисне скління. Випробування та класифікація за кулетривкістю” (далі – ДСТУ 4546) та ДСТУ 4547 “Вікна, двері та жалюзі. Кулетривкість. Вимоги та класифікація” (далі – ДСТУ 4547). У разі встановлення ударотривкого скла скло і рама повинні мати сертифікати відповідності вимогам національних стандартів України ДСТУ EN 356 “Скло в будівництві. Захисне скління. Випробування та класифікація за тривкістю щодо ручного зламування” та ДСТУ EN 1627 “Вікна, двері та жалюзі. Тривкість щодо зламування. Класифікація та технічні вимоги”;

3) передсховище – приміщення з обмеженим доступом, що безпосередньо

межує із сховищем і унеможлиблює спостереження за порядком відчинення та зачинення дверей сховища;

4) робоче місце касира – місце працівника, який здійснює операції з цінностями або перерахування цінностей у приміщенні для перерахування банкнот і монет;

5) сейф – механічне захисне устаткування, технічний стан якого підтверджується сертифікатом відповідності ДСТУ 1143-1;

6) сертифікат відповідності – документ, який підтверджує відповідність продукції установленим вимогам державних та галузевих стандартів, оформлений і виданий відповідно до Законів України “Про підтвердження відповідності”, “Про акредитацію органів з оцінки відповідності” та “Про технічні регламенти та оцінку відповідності”;

7) суб’єкт охорони – підрозділ Міністерства внутрішніх справ України чи іншого органу державної влади або суб’єкт господарювання будь-якої форми власності, створений та зареєстрований на території України, що здійснює охоронну діяльність на підставі отриманої у встановленому порядку ліцензії;

8) сховище – приміщення для зберігання цінностей, технічний стан якого підтверджується сертифікатом відповідності ДСТУ 1143-1;

9) уповноважена небанківська фінансова установа (далі – НФУ) – юридична особа, яка діє на підставі генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій в частині переказу коштів та/або діяльності з обміну валют;

10) цінності – готівкові кошти в національній та іноземній валютах.

3. Інші поняття, що вживаються в цих Правилах, наведені в законах України, нормативно-правових актах з питань засобів охоронного призначення та засобів безпечного зберігання, національних стандартах України та інших нормативних актах.

4. НФУ зобов’язана захистити свої приміщення з використанням засобів інженерно-технічного укріплення, системи тривожної сигналізації (у тому числі системи охоронної сигналізації, автоматизованої системи тривожної сигналізації, ручної системи тривожної сигналізації, які є складовими частинами системи тривожної сигналізації), фізичної охорони тощо.

5. НФУ зобов’язана розробити та затвердити своїм розпорядчим документом внутрішнє положення про організацію охорони та технічний стан приміщень. Внутрішнє положення має визначати вид охорони (власна служба охорони та/або суб’єкт охорони, обладнання приміщень засобами системи тривожної сигналізації) та вимоги до:

- 1) організації охорони;
- 2) технічного стану приміщень;
- 3) обладнання приміщень системою відеоспостереження.

6. Вимоги цих Правил є мінімальними для НФУ. НФУ має право встановлювати додаткові вимоги до технічного стану своїх приміщень, засобів системи тривожної сигналізації, якими обладнуються ці приміщення, та їх фізичної охорони.

II. Вимоги до приміщень, у яких здійснюються операції з цінностями

7. НФУ зобов'язана застосовувати для здійснення операцій з цінностями такі приміщення:

- 1) сховища;
- 2) передсховища;
- 3) приміщення, у якому розташовані робочі місця касирів.

8. НФУ зобов'язана визначити перелік приміщень, потрібних для здійснення операцій з цінностями, та їх обладнання залежно від операцій, що здійснюються з цінностями, специфіки роботи з метою створення безпечних умов роботи для працівників і схоронності цінностей.

9. НФУ зобов'язана виключити можливість несанкціонованого доступу до приміщень, у яких здійснюються операції з цінностями, перетинання шляхів пересування клієнтів і транспортування цінностей, а також спостереження клієнтами і особами, робота яких не пов'язана з цінностями, за переміщенням цінностей і роботою з ними працівників НФУ. Це забезпечується планувальними рішеннями приміщень НФУ та/або організаційними заходами, та/або застосуванням електронного й електромеханічного обладнання системи контролювання доступу, яке відповідає вимогам Національного стандарту України ДСТУ EN 60839-11-1 "Системи тривожної сигналізації та електронні системи безпеки. Частина 11-1. Електронні системи контролювання доступу. Вимоги до системи та її складників".

10. НФУ зобов'язана обладнати сторону робочого місця касира, що орієнтована до клієнтів, елементами відгороджувальних конструкцій, технічний стан яких підтверджено сертифікатами відповідності ДСТУ 4546 (з класом опору не нижче ніж СК2) та ДСТУ 4547 (з класом опору не нижче ніж ОЗК2).

III. Вимоги до сховища

11. НФУ зобов'язана застосовувати сховище, двері сховища або сейф, що використовується як сховище (далі – сховище), технічний стан яких підтверджено сертифікатом відповідності ДСТУ 1143-1. Мінімальний клас опору для сховища має бути не нижче ніж V за ДСТУ 1143-1. Якщо сховище та його двері мають різні класи опору згідно з ДСТУ 1143-1, то в цілому клас опору сховища визначається за найнижчим класом опору.

12. НФУ зобов'язана забезпечити вхід (доступ) до сховища через передсховище.

13. НФУ зобов'язана використовувати як передсховище приміщення, у якому встановлено сейф або кілька сейфів, що використовуються як сховища.

IV. Вимоги до організації охорони та обладнання приміщень системою тривожної сигналізації

14. НФУ зобов'язана укласти відповідний договір із суб'єктом охорони для здійснення охорони своїх приміщень.

15. НФУ зобов'язана визначити вид охорони приміщень залежно від обсягів цінностей, місця розташування, строку зберігання цінностей та інших чинників, що впливають на організацію охорони, з метою створення безпечних умов під час роботи з цінностями.

16. НФУ зобов'язана обладнати сховище:

1) першим рубежем системи охоронної сигналізації – вхідні двері сховища;

2) другим рубежем системи охоронної сигналізації – об'єм сховища за допомогою сповіщувача дуального типу з різним фізичним принципом дії. У разі застосування сейфа як сховища допускається як другий рубіж системи охоронної сигналізації обладнати його зовнішні поверхні сповіщувачами, що реагують на руйнування ззовні.

17. НФУ зобов'язана обладнати сповіщувачами ручної системи тривожної сигналізації, що цілодобово підключені до пульта централізованого спостереження суб'єкта охорони:

1) сховища;

2) передсховища;

- 3) шляхи транспортування цінностей;
- 4) робочі місця касирів;
- 5) приміщення керівника НФУ;
- 6) усі стаціонарні пости охорони.

18. Сповіщувачі ручної системи тривожної сигналізації встановлюються в місцях, непомітних для сторонніх осіб, і мають забезпечувати зручність подання сигналів тривоги в будь-яких ситуаціях.

19. НФУ зобов'язана обладнати системою відеоспостереження з обов'язковою реєстрацією та архівацією відеосигналу строком не менше ніж три доби такі приміщення:

- 1) робоче місце касира;
- 2) зону клієнтів біля робочого місця касира;
- 3) вхід/вихід клієнтів до/з НФУ.

20. НФУ зобов'язана обладнати аварійним живленням технічні засоби системи тривожної сигналізації. Аварійне живлення має забезпечити роботу системи тривожної сигналізації протягом не менше ніж 12 годин у черговому режимі в разі відключення основних джерел електропостачання.

21. НФУ зобов'язана застосовувати для захисту приміщень та будівельних конструкцій сертифіковані в установленому порядку технічні засоби системи тривожної сигналізації.

Директор Департаменту
грошового обігу

В. П. Зайвенко

ПОГОДЖЕНО
Заступник Голови
Національного банку України
_____ Я. В. Смолій

“ ____ ” _____ 2015 року